

Advies 13 A Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (ARK) Hilversum, 08-11-2016

Dit advies kwam tot stand via intern telefonisch overleg van de ARK over de nadere planvorming van het **Philipsterrein**. Deze kwam op 7 november bij ARK binnen als reactie van Lisman/Borgvast op onze zitting in Hilversum van 4 november. Het plan is in beeld gebracht door Mark Siebers van Bureau Groosman.

Planbeoordeling van ARK:

In een inleidende visie wordt een goede analyse gegeven van het gebied met daarbij passende ambities over “de schatten” en de referentiebeelden. Deze worden als beloftes uitgeschreven en in beeld gebracht. Dat lijkt direct een verbetering van het oorspronkelijke plan. Maar op p. 13 en 14 van de visienota met het geschetste herziene plan vinden wij van die beloftes niets terug.

De analyse beperkt zich overigens tot een beschouwing van de Kamerling Onnesweg voor wat betreft de open ruimten en de doorzichten maar gaat helaas voorbij aan de buitengewoon heldere stedenbouwkundige en architectonische opbouw van het Kamrad, waaruit logische keuzen zouden kunnen worden afgeleid omtrent de plaatsing van de gestapelde woningen en de grondgebonden woningen.

De doorwerking van de landschappelijke analyse in dit aangepaste stedenbouwkundig plan wordt node gemist. De gemaakte keuzen lijken vooral ingegeven door een zoektocht naar maximalisatie van het laadvermogen van de locatie.

Allereerst valt op dat de zichtas van west naar oost, van de stad naar de bosrijke stadsrand, gefnuikt wordt door een merkwaardige schegvormige bebouwing aan de zuidzijde van het Kamrad. Ter plekke wordt deze voormalige zichtas van Dudok - na de sloop van de Philipsgebouwen - niet hersteld maar geblokkeerd. In dit plan wordt de belangrijke zichtas tussen het laatste cluster (Den Ool) van het Kamrad en de nieuwe bebouwing genegeerd.

Dat is niet goed voor de relatie stad > natuur en het resulteert niet in de juiste woontypologie op die plek.

Hier is de kans gemist om aan de zichtas west > oost vorm te geven met een perspectivisch verloop richting de natuur en een eigentijds tegenwicht vormend ten aanzien van het stempel van Den Ool. Hier ligt herstel van een groene vinger in de rede zoals die hier ooit door Dudok bedoeld was. Dat is immers een van de gemeentelijke uitgangspunten van deze gebiedsontwikkeling?

Het brandweergebouw is een exoot in dit gebied. Het parallellepipedum aan de noordzijde ervan zou als bouwblok een passend contrapunt kunnen vormen, waarbij dan wel aan een ander grondvlak gedacht moet worden. Hier ligt een kans om een merkwaardige ruimtelijke dissonant door een creatieve interventie in evenwicht te brengen.

Stedenbouwkundig is gekozen voor een willekeurige en onbegrijpelijke dispositie van woningen die ten enenmale motivatie, nut en noodzaak mist. Het onrustige beeld doet vermoeden dat de woningbouwprogrammering tamelijk dwangmatig overheerst, terwijl een specifieke open en dunne natuurlijke woonsfeer hier op zijn plek zou zijn.

De Bosrand maakt bij de beëindiging van de middenweg een merkwaardige knik die het gebied aan de bosrand onnodig compliceert.

De woonblokken ten oosten van het brandweergebouw hangen er als los zand bij. Wonen in het groen kan hier consistentier worden vorm gegeven. Twee binnenpleinen zijn omheinde parkeerterreinen. Het is de vraag of een luxe bebouwingsplek hier niet vermorst wordt.

De drie gestapelde woningbouwcomplexen liggen plompverloren tussen de laagbouw. Zowel aan de bosrand als wel aan de noord-zuidas is de locatiekeuze van deze complexen een raadsel. Eerder kan men zich de plaatsing voorstellen van wooncomplexen op de locatie waar nu de twee sterretje zijn aangegeven als een startmarkering van de noord-zuidas. Tegen de bosrand passen gestapelde appartementencomplexen niet.

Advies:

Het plan is geen verbetering ten opzichte van eerdere plannen. Er moet fundamenteel naar andere, ter plekke meer passende stedenbouwkundige patronen gezocht worden. De groene zichtas onder Den Ool moet hersteld worden. Op de Philipslocatie moet met andere dichtheden gebouwd worden. Wil men toch het aantal woningen maximeren, dan moet gekozen voor een heel andere woontypologie. Maar ook in dat geval moet gewerkt worden van verdichting in het westen naar een verdunning richting het oosten (de natuur).

[ARK: Fons Asselbergs, Hans Ruijsenaars, Stef Veldhuizen]

Disclaimer:

NB. Dit advies is uitdrukkelijk een eigen verantwoordelijkheid van de door de raad van Hilversum ingestelde Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (ARK) en wordt in onafhankelijkheid aan het gemeentebestuur van Hilversum geadresseerd. Dit advies heeft zijn eigen onafhankelijke plek in de procedure tot vaststelling van een bouwplan voor de Philips locatie.